

पोलीस अधिकारी व कर्मचारी अथवा त्यांचे
कुटुंबिय यांना शासकीय पोलीस निवासस्थानात
राहण्यास मुदतवाढ देणेबाबत.

**महाराष्ट्र शासन
गृह विभाग**

शासन निर्णय क्रमांक आरएसए:०७९७/१४५/प्र.क्र.१०/पोल-७.
मंत्रालय, मुंबई-३२, दिनांक १८ नोव्हेंबर, २००५.

- वाचा:-** १) शासन निर्णय, गृह विभाग, क्रमांक:आरएसए-०७९७/१४५/प्र.क्र.१०/पोल-७,
दिनांक ६ मे, २०००.
२) शासन निर्णय, वित्त विभाग, क्रमांक:घभाव/२०००/प्र.क्र.१७/२०००/सेवा-५,
दिनांक १७ फेब्रुवारी, २००१.
३) पोलीस महासंचालक, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई यांच्या कार्यालयाचे क्र.पोमसं/२७/
५२/२२/शा.नि.मुदतवाढ/२००४, दिनांक २८ जानेवारी, २००५ चे पत्र.
४) पोलीस आयुक्त, बृहन्मुंबई यांच्या कार्यालयाचे क्र.पोआ/कक्ष-८(७)/१३/०५,
दिनांक २३ फेब्रुवारी, २००५ चे अ.शा.पत्र.

प्रस्तावना:- पोलीस निवासस्थानात राहणारे पोलीस अधिकारी व कर्मचारी हे बदली
/सेवानिवृत्ती /सक्तीने सेवा निवृत्ती /बडतर्फी इत्यादी कारणास्तव, तसेच सेवेत असलेले
पोलीस अधिकारी व कर्मचारी मृत पावल्या नंतर त्यांचे कुटुंबियसुद्धा अन्य कारणास्तव
त्यांना दिलेल्या पोलीस निवासस्थानात राहण्यासाठी मुदतवाढ मिळणेकरिता शासनाकडे
अर्ज करतात. उपरोक्त दोन्ही प्रकरणी अर्जदारांनी शासनाकडे मुदतवाढ मिळणेकरिता
केलेल्या अर्जांमध्ये बदलीच्या ठिकाणी पोलीस निवासस्थान उपलब्ध न होणे, सेवा
निवृत्तीनंतरच्या अनुज्ञेय रक्कम न मिळणे, झालेल्या शिक्षेविरुद्ध
न्यायालयाकडे/शासनाकडे केलेले अपील प्रलंबित असणे, मुलांचे शिक्षण, परीक्षा,
आजारपण, इत्यादी कारणे नमुद केलेली असतात. या सर्व बाबी विचारात घेऊन
शासनाकडून मुदतवाढ दिली जात असे. तथापि पोलीस निवासस्थान दीर्घकाळासाठी
ताब्यात ठेवून शासनाने दिलेल्या मुदतवाढीचा गैरफायदा घेण्याची प्रवृत्ती दिवसेंदिवस
वाढत असून त्यामुळे सेवेतील पोलीस अधिकारी व कर्मचा-यांना पोलीस निवासस्थाने
मिळण्याकरिता दीर्घकाळ प्रतीक्षा करावी लागत आहे. सदर पार्श्वभूमीवर पोलीस

निवासस्थानात राहण्यास मुदतवाढ देण्याबाबत धोरण निश्चित करून शासन निर्णय, गृह विभाग, क्र.आरएसए-०७९७/१४५/प्र.क्र.१०/पोल-७, दिनांक ६ मे, २००० अन्वये आदेश निर्गमित करण्यांत आले होते. तथापि सदर शासन निर्णयामध्ये कालौघात काही त्रुटी निदर्शनास आल्यामुळे सदर त्रुटी दूर करून पोलीस अधिकारी/ कर्मचारी अथवा त्यांचे कुटुंबियांना यांना शासकीय पोलीस निवासस्थानात राहण्यास मुदतवाढ देण्याबाबत सर्वसमावेशक सुधारित आदेश काढण्याचा प्रस्ताव शासनाच्या विचाराधीन होता.

शासन निर्णय:- वरील सर्व बाबी विचारात घेवून पोलीस अधिकारी व कर्मचारी अथवा त्यांचे कुटुंबिय यांना शासकीय पोलीस निवासस्थानात राहण्यास मुदतवाढ देण्याबाबतचे यापूर्वीचे आदेश अधिक्रमित करून शासन खालीलप्रमाणे सुधारित आदेश देत आहे :-

१. बदली/ सेवानिवृत्ती/ सक्तीने सेवानिवृत्ती/ बडतर्फी/ वैद्यकीय अपात्र/ बेपर्ता/ सेवेत असताना अकाली निधन इत्यादी प्रकरणी घटना घडल्यापासून पहिल्या ३ महिन्यांसाठी भाडेमाफ निवासस्थानाची सवलत अनुज्ञेय राहिल.

२. त्यानंतरच्या पुढील ३ महिन्यांसाठी मुदतवाढ देण्याचे अधिकार संबंधीत पोलीस घटक प्रमुख यांना राहतील. सदर ३ महिन्यांच्या कालावधीसाठी शासन निर्णय, वित्त विभाग, क्र.घभाव/२०००/प्र.क्र.९७/२०००/सेवा-५, दिनांक १७ फेब्रुवारी, २००१ मध्ये मूळ वेतन श्रेणीच्या टप्प्यानुसार/ प्रत्यक्ष वाटप केलेल्या निवासस्थानाच्या क्षेत्रफळाच्या प्रमाणात नमूद केलेल्या मासिक दराने अनुज्ञप्ती शुल्क वसूल करण्यांत यावे.

३. त्यानंतरच्या पुढील तीन महिन्यांसाठी मुदतवाढ देण्याबाबतचे अधिकार शासनाकडे राहतील. अशा प्रकरणी सदर प्रकरणाची योग्यायोग्यता तपासून मुदतवाढ देण्याबाबत अपर मुख्य सचिव (गृह) यांचे स्तरावर निर्णय घेण्यांत यावा.

४. कोणत्याही पोलीस अधिकारी/ कर्मचारी यांना ९ महिन्यांपेक्षा जास्त मुदतवाढ देण्यांत येवू नये. तथापि खालील प्रकरणांमध्ये संबंधीत प्रकरणाची योग्यायोग्यता तपासून अपर मुख्य सचिव (गृह) यांचे स्तरावर निर्णय घेण्यांत यावा :-

अ) उपरोक्त नऊ महिन्यांचा कालावधी जानेवारी/ फेब्रुवारी/ मार्च मध्ये संपत असेल व संबंधीत पोलीस कर्मचाऱ्यांचा मुलगा/ मुलगी इयत्ता १० वी/ १२ वी च्या परिक्षेला बसला असेल तर अशा प्रकरणी शैक्षणिक वर्ष संपेपर्यंत मुदतवाढ देण्यांत यावी.

ब) तसेच एकाद्या अपवादात्मक परिस्थितीत (एकाद्या अधिकारी/कर्मचारी यांच्यापैकी पति-पत्नि या दोघांचेही निधन झाल्यास) त्यांच्या मुलांनी विमंती केल्यास अशा प्रकरणी मुदतवाढ देण्याबाबत निर्णय घेण्यांत यावा.

क) कोणत्याही पोलीस अधिकारी/कर्मचारी यांना ९ महिन्यांपेक्षा जास्त मुदतवाढ देण्यांत येवू नये. तथापि अनुकंपा कारणास्तव एखाद्या प्रकरणी सदर ९ महिन्यांच्या कालावधीत कर्मचार्याच्या कुटुंबातील सदस्य पोलीस शिपाई पदी भरती झाल्यास सदर सदस्याचे प्रशिक्षण पूर्ण होवून प्रत्यक्ष नियुक्ती होईपर्यंत मुदतवाढ देण्याबाबत निर्णय घेण्यांत यावा. अशा प्रकरणी संबंधीत कर्मचार्यांकडून "अ.क्र.५" मध्ये नमूद दराने दंडनीय शुल्क वसूल करण्यांत यावे.

५. भाडेमाफ पोलीस निवासस्थानाची सवलत अनुज्ञेय असलेले अथवा नसलेले पोलीस अधिकारी व कर्मचारी अथवा त्यांचे कुटुंबिय यांच्याकडून सदर अधिकारी व कर्मचारी यांची बदली /सेवानिवृत्ती /सक्तीने सेवा निवृत्ती /बडतर्फी /वैद्यकीय अपात्र/ बेपत्ता /सेवेत असताना अकाली निधन या घटनेपासून खालीलप्रमाणे अनुज्ञप्ती शुल्क/ दंडनीय शुल्क वसूल करण्यात यावे:-

अ.क्र. (१)	मुदतवाढीचा कालावधी (२)	मुदतवाढ देण्यास सक्षम असलेले अधिकारी (३)	मुदतवाढ घेऊन राहणा-या व्यक्तींकडून वसूल करावयाचे अनुज्ञप्ती शुल्क / दंडनीय शुल्क (४)	
			भाडेमाफ निवासस्थानाची सवलत अनुज्ञेय असलेले पोलीस अधिकारी व कर्मचारी आणि /अथवा त्यांचे कुटुंबिय (अ)	भाडेमाफ निवासस्थानाची सवलत अनुज्ञेय नसलेले पोलीस अधिकारी व कर्मचारी आणि/अथवा त्यांचे कुटुंबिय (ब)
१	बदली/सेवानिवृत्ती / सक्तीने सेवानिवृत्ती /बडतर्फी/वैद्यकीय अपात्र/ बेपत्ता/ सेवेत असताना अकाली निधन इ. प्रकरणी घटना घडल्यापासून पहिल्या ३ महिन्यांचा कालावधी	संबंधित पोलीस घटक प्रमुख	सदर ३ महिन्यांच्या कालावधीसाठी भाडेमाफ निवासस्थानांची सवलत अनुज्ञेय राहिल.	शासन निर्णय, वित्त विभाग, क्र.घभाव/२०००/ प्र.क्र.९७/२०००/ सेवा-५, दिनांक १७ फेब्रुवारी, २००९ मध्ये मूळ वेतन श्रेणीच्या टप्प्यानुसार/ प्रत्यक्ष वाटप केलेल्या निवासस्थानाच्या

				क्षेत्रफळाच्या प्रमाणात नमूद केलेल्या मासिक दराने अनुज्ञप्ती शुल्क वसूल करण्यात यावे.
२	उपरोक्त अनु.क्र. (१) मध्ये नमूद केलेल्या कालावधी नंतरचे ३ महिने	संबंधित पोलीस घटक प्रमुख	शासन निर्णय, वित्त विभाग, क्र.घभाव/२०००/ प्र.क्र.९७/ २०००/ सेवा-५, दिनांक १७ फेब्रुवारी, २००१ मध्ये मूळ वेतन श्रेणीच्या टप्प्यानुसार/ प्रत्यक्ष वाटप केलेल्या निवासस्थानाच्या क्षेत्रफळाच्या प्रमाणात नमूद केलेल्या मासिक दराने अनुज्ञप्ती शुल्क वसूल करण्यांत यावे.	उपरोक्त अनु.क्र.(१) मध्ये नमूद केलेल्या दि. १७ फेब्रुवारी, २००१ च्या शासन निर्णयान्वये विहित केलेले अनुज्ञप्ती शुल्क अधिक पाचव्या वेतन आयोगानुसार निश्चित करण्यात आलेल्या मूळ वेतनाच्या १० टक्के मासिक दराने दंडनिय शुल्क वसूल करण्यात यावे.
३	उपरोक्त अनु.क्र. (२) मध्ये नमूद केलेल्या कालावधीनंतरचे पुढील ३ महिने (एकूण ९ महिन्या-पर्यंत)	प्रशासकीय विभाग [अपर मुख्य सचिव (गृह)]	प्रती चौ.फू.प्रती मास रुपये १०/- या दराने दंडनीय शुल्क वसूल करण्यात यावे.	प्रती चौ.फू.प्रती मास रुपये १०/- या दराने दंडनीय शुल्क वसूल करण्यांत यावे.

टीप:- उपरोक्त विवरणपत्रात नमूद केलेले मूळ वेतन विचारात घेताना बदली झालेले पोलीस अधिकारी व कर्मचारी यांच्या बाबतीत ते प्रत्यक्षात घेत असलेले मूळ वेतन, सेवा निवृत्त पोलीस अधिकारी व कर्मचारी यांच्या बाबतीत त्यांचे सेवानिवृत्तीच्या वेळी असलेले अंतिम मूळ वेतन, मृत अधिकारी व कर्मचारी यांच्या बाबतीत मृत्यूच्या वेळी ते घेत असलेले मूळ वेतन आणि बडतर्फी /सक्तीने सेवानिवृत्ती इ. प्रकरणी त्यांचे त्या त्या वेळचे अंतिम मूळ वेतन विचारात घेण्यात यावे. तसेच शासन निर्णय, वित्त विभाग, क्र.घभाव २०००/ प्र.क्र.९७/ २०००/ सेवा-५, दिनांक १७ फेब्रुवारी, २००१ मध्ये वेळोवेळी होणा-या सुधारणांप्रमाणे अनुज्ञप्ती शुल्काचा दर लागू करण्यात यावा.

६. मुदतवाढ घेणाऱ्या पोलीस अधिकारी व कर्मचारी अथवा त्यांचे कुटुंबिय यांच्याकडून अनुज्ञप्ती/ दंडनीय शुल्क वेळचेवेळी दरमहा वसूल करण्याबाबतची कार्यवाही संबंधित पोलीस घटक प्रमुखांनी करावी.

७. कोणत्याही पोलीस कर्मचार्याला ९ महिन्यांपेक्षा जास्त मुदतवाढ द्यावयाची नाही त्यामुळे अनुज्ञप्ती/ दंडनिय शुल्क माफ करण्याचा प्रश्न उद्भवणार नाही. तथापि शासकीय निवासस्थानाचे अनुज्ञप्ती/ दंडनिय शुल्क माफ करण्याबाबत काही अर्ज प्राप्त झाल्यास अशा प्रकरणी संबंधीत पोलीस घटक प्रमुखांचे अभिप्राय प्राप्त करून अपर मुख्य सचिव (गृह) यांचे स्तरावर निर्णय घेण्यात यावा.

८. सहायक पोलीस आयुक्त वा त्यापेक्षा वरिष्ठ दर्जाचे अधिकारी ज्यांनी स्वतःच्या मालकीचे निवासस्थान सवलतीच्या दराने भुखंड प्राप्त करून, घरबांधणी अग्रीम घेवून, इत्यादी शासकीय सवलती प्राप्त करून बांधले असेल व असे स्वतःच्या मालकीचे निवासस्थान भाड्याने देवून भाडेमाफ शासकीय निवासस्थानात रहात असतील, अशा पोलीस अधिकाऱ्यांकडून दरमहा प्रति चौरस फूट रु.२०/- या दराने दंडनिय शुल्क वसूल करण्यांत यावे.

९. एखादा पोलीस अधिकारी पूर्वीचे शासकीय निवासस्थान रिक्त न करता बदलीच्या ठिकाणी शासकीय निवासस्थान प्राप्त करीत असेल तर त्या कर्मचार्यांकडून बदलीच्या ठिकाणी त्याने शासकीय निवासस्थान स्विकारल्याच्या दिनांकापासून पूर्वीच्या शासकीय निवासस्थानाच्या वापरापोटी दरमहा प्रति चौरस फूट रु.२०/- या दराने दंडनिय शुल्क वसूल करण्यांत यावे.

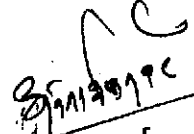
१०. एखादा पोलीस अधिकारी/ कर्मचारी राज्य गुप्तवार्ता विभाग, लाचलुचपत प्रतिबंधक विभाग अशा मुंबईमध्ये मुख्यालय असलेल्या आस्थापनांवर बदलून गेल्यानंतर अंतर्गत नेमणूक होवून दुसऱ्या जिल्हातील युनिट्समध्ये कार्यरत असेल तर त्याला बृहन्मुंबईतील शासकीय निवासस्थान ताब्यात ठेवण्याची मुभा असणार नाही. अशा प्रकरणी संबंधीत कर्मचार्यांकडून "अ.क्र.५" मध्ये नमूद दराने दंडनीय शुल्क वसूल करण्यांत यावे.

११. शासकीय निवासस्थानात राहण्यास देण्यांत आलेली मुदतवाढ संपल्यानंतर संबंधीत पोलीस घटक प्रमुखांनी काढलेल्या निष्कासन आदेशाविरुद्ध संबंधित पोलीस कर्मचार्याने मा.उपमुख्यमंत्री (गृह)/ मा.राज्यमंत्री (गृह) यांचेकडे निष्कासन आदेशास स्थगिती मिळण्यासाठी/ निवासस्थानात राहण्यास मुदतवाढ मिळण्यासाठी अर्ज केल्यास, अशा प्रकरणी जास्तीत जास्त एक महिन्यांपर्यंत स्थगिती/ मुदतवाढ देण्यांत यावी व अशा

प्रकरणी संबंधीत पोलीस घटक प्रमुखांचे अभिप्राय प्राप्त करून एक महिन्यांच्या आत अंतीम निर्णय घेण्यांत यावा.

१२. हे आदेश निर्गमित झाल्याच्या दिनांकापासून अंमलात येतील. सर्व पोलीस घटक प्रमुखांनी सदर आदेशाचे काटेकोरपणे पालन करण्याबाबत योग्य ती दक्षता घ्यावी.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नांवाने,

(अ. न. नाईकनवरे)

उप सचिव, महाराष्ट्र शासन, गृह विभाग

प्रति,

पोलीस महासंचालक, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई,
व्यवस्थापकीय संचालक, महाराष्ट्र राज्य पोलीस गृहनिर्माण व कल्याण महामंडळ
मर्यादित, वरळी, मुंबई.

सर्व अपर पोलीस महासंचालक.

सर्व विशेष पोलीस महानिरीक्षक.

सर्व पोलीस उप महानिरीक्षक.

सर्व पोलीस आयुक्त.

सर्व पोलीस अधिक्षक.

सर्व समादेशक (राज्य राखीव पोलीस बल गट क्र. १ ते १३).

सर्व प्राचार्य (पोलीस प्रशिक्षण विद्यालये).

वित्त विभाग/सामान्य प्रशासन विभाग/सार्वजनिक बांधकाम विभाग.

निवड नस्ती (कार्यासन पोल-७).
